

Butlletí Informatiu 511

Inclou la Separata 232: *“Miquel Poal i Aregall, feminisme a Terrassa”* i la Memòria 2018.

Activitats

Editorial

Donem la benvinguda al nou curs 2019-20 amb pau, unitat i molta promoció de l'associacionisme col·leccionista! L'Onze de Setembre és el tret de sortida de moltes activitats; les nostres també. El desitgem amb molta pau i unitat, com dèiem en començar.

Formen aquest *Butlletí* les habituals “Notícies de dins”, amb la lamentable pèrdua del consoci Delfí Busqueta i Ullés. El trobarem a faltar. Era meticulós; tothom recordarà els rètols fets a mà dels llibres que exposava a la parada institucional de l'ACT per Sant Jordi a la plaça Vella, perfectament embossats en polietilè perquè no es malmetessin. Ens va acompanyar mentre va poder, i passava tot el dia a la parada. Gràcies, Delfí.

El Cicle Nadalenc, l'hem consolidat i, per tant, seguirem amb totes les activitats habituals en aquest temps de festa. Ens complau trobar-nos i que participeu activament en tots els actes que organitzem.

Obrim enguany una nova línia d'exposicions, ja que hi ha moltes persones gairebé desconegudes que mereixen el nostre homenatge. Miquel Pujadas i Badia és un d'ells i, mercès a la bona disposició i feina del seu net Miquel Domingo, presentarem un bon tros de la seva vida. Us convidem a visitar l'exposició i a la inauguració el dia 18 d'octubre a les 7 de la tarda.

També una nova col·laboració amb entitats terrassenques, que ens complau i molt, ara i amb motiu dels 40 anys de Minyons de Terrassa, que farem palesa amb l'edició d'una col·lecció de sobrets de sucre i una de punts de llibre.

I encara una altra col·laboració amb motiu del programa Feliu Formosa, que es farà a propòsit de l'exposició en honor seu del 14 de desembre del 2019 al 2 de gener del 2020 als Amics de les Arts i Joventuts Musicals. Us anunciem una nova auca dedicada al 37è Premi d'Honor de les Lletres Catalanes que tantes vinculacions ha tingut i té amb Terrassa.

I una novetat al *Butlletí Informatiu*: un article per pensar. Jordi Torres, net de Ramon Torres, un soci històric de l'ACT, ens ha fet un article sobre un tema important, les divisions, els trencaments que sovint es produeixen a les millors famílies i en tots els estaments del país, i també a les associacions com la nostra. Sovint constatem que tenim baixes perquè l'ACT ja no complau alguns associats amb els seus desitjos i decisions. Ens dol la infidelitat. És el que l'autor diu sortir del “jo” per trobar i anar vers el “nosaltres”.

En Jordi Robirosa ens ofereix el seu punt de vista sobre un estil de “fer negoci” amb objectes que sovint només tenen un valor sentimental. Té raó, més que un sant!

A “Les nostres dèries”, en Manel Ros ens presenta l'entrevista a Joan Sànchez, que ens va oferir la penúltima exposició a la seu, sobre bitllets de transport. Un jubilat assidu a les tertúlies que col·lecciona bitllets i etiquetes de fruita, objectes de poc valor que l'entretenen de fa anys.

L'escripofília, un col·leccionisme que ens exposa en Santi Rius, amb tots els recursos que ell sap trobar a Internet i que ens apropa cada mes amb un article ben il·lustrat.

I acabem amb les “Notícies de fora”, un recull d'allò que ens sembla interessant publicar al *Butlletí*.

Heus ací, doncs, un nou *Butlletí Informatiu* que esperem que us complagui!

Notícies de dins

Delfí Busqueta i Ullés (Terrassa 16/4/1948-10/7/2019)

Ens ha deixat el Delfí, creatiu, artista, col·leccionista, venedor de llibres per Internet a través de Caresmar, un lloc web que va abandonar no fa pas gaires mesos, tertulià habitual de les trobades de l'Associació mentre la salut li ho va permetre, la darrera, recuperant-se encara d'una delicada operació de cor, el dimecres 10 de juliol. En pujar les escales de casa seva el cor li va dir prou. Bon conversador, tot i no semblar-ho, ell era pausat, parlava quan calia, poc i bé, mesurava les seves paraules, a voltes contundents. Fa pocs anys, quan encara no tocava, ens va deixar la seva esposa. Uns quants membres de l'associació vam ser presents en el seu comiat civil a la capella del Cementiri de Terrassa. Nosaltres, com es llegeix al peu del recordatori, li diem: Al cel sigui!

La fina ironia del Delfí es pot contemplar en aquest muntatge que va fer amb motiu del canvi de president l'any 2011

El Butlletí Informatiu a tot color

El *Butlletí Informatiu* es trameta electrònicament i en format paper. Si per motius d'ètica ecològica o d'altres voleu optar per rebre únicament l'edició electrònica a tot color, només cal que us adreueu a elgrup@josoc.cat. Gràcies!

La Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

La filial de l'Institut d'Estudis Catalans, de la qual l'ACT som socis, en la seva assemblea del proppassat abril a Barcelona va renovar càrrecs, entre ells el del tresorer, fins aleshores el consoci Rafel Comes. Amb aquest motiu fa saber a tots els socis de l'Associació a qui feia arribar les edicions que deixarà de fer-ho.

Activitats de l'ACT a la Festa Major 2019

Per un descuit, del qual s'han disculpat, els redactors del programa de Festa Major de Terrassa no van incloure cap de les tres activitats que vam organitzar: l'exposició «El món de les auques», la presentació de l'Auca del Col·leccionisme a Terrassa i la conferència «El món de les auques». Totes tres activitats van ser realitzades amb la presència de socis i de no socis. Cal remarcar d'extraordinària l'exposició comissariada pel consoci Francesc Comellas, la més important de totes les que ha presentat el gran promotor auquer Joan Vilamala, que ens va facilitar tota la seva col·lecció per a fer-ne la millor selecció. Se'n van fer ressò *Regió 7*, *Diari de Terrassa* i d'altres mitjans nostrats que hi van dedicar una pàgina sencera.

Un segell de Zorita

L'Associació es va adreçar, a petició de Manuel Beser i Jordà, a la Comision Filatèlica del Estado perquè en una propera emissió de la sèrie *Pueblos con encanto* es dediqui un segell a aquesta població de Castelló, de la qual un bon grapat de conciutadans terrassencs són fills. Van emigrar d'allí quan encara eren nens i nenes. Vam rebre resposta del Ministeri de Foment en què ens diuen: "tengan la Seguridad que desde esta Vicepresidencia se prestarà el mayor interés al asunto planteado". Gràcies.

El Cicle Nadalenc de l'Associació

El divendres 13 de desembre, Santa Llúcia, a les 19 h, es durà a terme una trobada a la seu, amb inauguració del pessebre d'enguany cedit per en Jordi Cadevall de l'Associació de Pessebristes de Terrassa i cantada de nades a càrrec del Petit Cor de la Parròquia de Sant Josep, piscoabais i obsequi per a tots els presents. Podreu jugar a la llumineta habitual per a la panera de Nadal, en combinació amb el tradicional Sorteig de Nadal que fan a Madrid, perquè el guanyador la pugui gaudir durant les festes. Hi haurà números de la Grossa de Cap d'Any, -la del «tot queda a casa»- que ja són a la venda al preu de 5 euros. Se'n juguen quatre exclusius per a l'Associació.

Miquel Pujadas i Badia, exposició a la seu social

L'exposició amb la qual s'obrirà el curs 2019-20 vol donar una visió del pintor terrassenc Miquel Pujadas i Badia (Terrassa 29/8/1892-27/9/1974) a partir de documents que ens va deixar, documents que ens permeten descriure un discurs cronològic, fotografies de joventut, dibuixos de l'aprenentatge a l'Escola d'Arts i Oficis, postals enviades per amics que escriuen sobre la bellesa d'alguns indrets, dissenys de capçaleres de revistes, esbós de la decoració de la biblioteca del Casino del Comerç, encarregat l'any 1928, homenatges, sortides amb altres artistes, entitats de les quals fou associat i, evidentment, alguns dibuixos de masies i pobles dels entorns de Terrassa, de les esglésies de Sant Pere, en anys de la guerra, i altre material. Tot allò que no s'exhibeix en una sala d'art, però que resulta interessant per a la història. L'exposició ens permetrà conèixer millor l'activitat artística de Miquel Pujadas i l'entorn en què es desenvolupava. S'inaugurarà el dia 18 d'octubre a les 7 de la tarda i romandrà oberta fins al 10 de gener del 2020.

Miquel Pujadas i Badia, els anys de postguerra
(Fotografia: Estudi Massana)

40 anys de Minyons de Terrassa

Aquesta és una notícia de fora i, alhora, de dins. Els Minyons celebren el seu 40è aniversari. I amb aquest motiu els hem demanat que ens facilitin unes fotografies del seu arxiu per a convertir-les en una nova col·lecció, l'onzena, de set punts de llibre que ha dissenyat la Mireia Baltà. També una col·lecció de 12 sobrets de sucre, que en aquest cas serà la vuitena, amb una gran tirada per al consum del bar de la seu de Minyons i per als col·leccionistes. Les imatges són de sostres i castells importants de la història, com el que va fer la primera colla de Minyones de Terrassa.

Un punt de llibre de la sèrie dels 40 anys de Minyons de Terrassa

El món de les auques

Enguany, la nostra Associació ha promogut i organitzat una gran exposició a les sales 3 i 4 del Centre Cultural Terrassa que va romandre oberta des del 13 de juny al 14 de juliol.

La mostra, amb el nom de *El món de les Auques*, mostrava una part de la important col·lecció d'auques d'en Joan Vilamala i Terricabres, fill de Folguerolles i veí de Manresa, que al llarg dels anys ha escrit ja unes 250 auques, i n'ha col·leccionat moltes més.

Les auques són un gènere literari i artístic popular, propi dels països catalans, amb més de dos segles de tradició, i que expliquen històries ben diverses, per medi de versets, acompanyats de les vinyetes corresponents.

A l'exposició s'han mostrat 151 auques de temàtiques ben diverses, polítiques, publicitàries, festives, educatives, i especialment les relatives a la història, música i literatura del nostre país, que podríem dir que són l'especialitat que més treballa en Joan Vilamala.

La mostra ha tingut força ressò a la premsa i televisió local, així com a la premsa de Manresa. *Diari de Terrassa* li va dedicar una pàgina sencera el dia 6 de juliol, i també en la seva versió digital, el dia 11 de juliol. *Regió7*, el dia 9 de juliol, va dedicar una pàgina sencera a l'exposició, i el dia 13 també una pàgina sencera dedicada a en Joan Vilamala, a la secció "El personatge de la setmana".

El nostre agraïment a en Joan Vilamala, no només per deixar-nos la seva col·lecció per l'exposició, sinó també perquè molt gentilment, a petició nostra, va escriure l'auca de la nostra associació, que es va presentar el propi dia 28 de juny en un disseny de Mireia Baltà. L'auca és una edició limitada i numerada.

A <http://www.auques.cat/auca.php?auca=colleccio> trobareu àmplia informació sobre aquest tema tan ric del col·leccionisme. Us podreu imprimir les que desitgeu mercès a l'altruisme del gestor del lloc, el bon amic Joan Vilamala, auquer de renom i a fe de Déu que s'ho ha guanyat a pols. Des d'aquí agraïm tota la seva disponibilitat i feina feta. Per molts anys!

COL·LECCIONISTES DE TERRASSA

A la ciutat de Terrassa, com aquell qui no la res, n'hi ha més d'un que percoça tot allò que té un cert pes.

Com que és molt llarga la història que el col·leccionisme té, ara us en farem memòria tot rimant tan bé com se'n pot.

Fins que vam fer la primera Exposició Nacional. Va ser un èxit de bandera. Vingut el rei faruk i tot.

Es fa la primera llista de socis, i els estatuts, sense pendre mai de vista col·leccionistes aguts.

I ens posem a fer i medalles, platejades o de zinc, de terrassencs amb agalles, fins a ombar a vint-i-cinc.

Per això els col·leccionistes cada vegada som més, i no fem com els turistes sinó com els aniversers.

Hi ha qui col·lecciona xapes, auques, goigs, banderins, copes, calendaris, mapes, clauers, DVDs o pins.

Més o menys va ser als anys trenta, és a dir el segle passat, que va néixer amb certa empenya una primera entitat.

Es a partir d'aleshores que ens trobem, a La Polar, els diumenges moltes hores, tot fent la copeta, al bar.

A mig maig de l'any seixanta amb els Amics de les Arts compartim local i planta amb pintors, músics i bardos.

Obliteracions diverses, d'indústria tèxtil, d'escuts, i tot fent coses disperses ja quinze anys portem viscuts.

Com que volem estar en forma des del 2011 ençà venim d'una gran reforma. No parem de treballar.

Segells de diversos temes, bitllets de tren o postals, punts de llibre amb els seus lemes, o cartells, o minerals.

El Club Filatèlic era, que es reunia al capdard, allà al carrer de Sant Pere, al vell American Bar.

Mil nou-cents, cinquanta-quatre, legalitzem l'entitat i comencem a debatre amb certa normalitat.

L'esperanto té firada i fem subhastes, ai l'ast i més d'una costellada a Can Toni, a Rellinars.

Així fem la nostra via fins que l'any vuitanta-u el loc de la seu canvia per un de més apartat.

Per conèixer la nostra obra i el que fem cada segon, fem una web que ens obre les portes a tot el món.

Monedes, plaques de cava, o solats pintats a mà... La llista mai no s'acaba; és un dia sense pa.

En la postguerra traumàtica, l'any quaranta-set, hom diu, Filatèlia i Numismàtica venien lent la viu-viu.

L'any següent, allò que passa, per millorar de local que ens acollirà, a Terrassa, és el Centre Social.

Per celebrar com pertoca que té deu anys l'entitat fem un banderí amb la broca que otem a Montserrat.

En espais públics fem tira de monedes i segells mentre més d'un que s'ho mira pensa "jo vull fer com ells".

I per a la gent de Terrassa fem en paper el butlletí. Bona gent, allò que passa: a l'auca hem de posar li.

Edició en paper de l'Exposició El món de les auques de l'Arca i col·leccionistes Joan i Mònica i Terrassencs. Comissari: Francesc Castellà. Text de Joan Vilanova i Terrassencs. Il·lustracions de Miquel Riera i Joan.

Edició per l'Associació de Col·leccionistes de Terrassa. SECSA. S'edifica al carrer de Sant Pere, 10. Tel. 93 799 2019. Email: col@secsa.org. www.secsa.org. Preu: per als socis 2 €, per als altres 3 €.

Per pensar-hi

Per **Jordi Torres Calvo**

Del “jo” al “nosaltres”, la raó de ser de l'associacionisme

Bàsicament soc viatger i, malgrat que soc un modest aprenent de poeta, presideixo l'Associació de Poetes Terrassencs (!!). També soc autodidacte en neurociència i conferenciant ocasional, perquè la millor manera d'aprendre és haver d'ensenyar. La vida me la guanyo fent de comercial venent màquines per tot el món. Net de Ramon Torres Ros, qui fou soci de l'Associació de Col·leccionistes de Terrassa.

Una de les frases que més repeteixo és la d'un professor meu, en Dani Poch, en un curs d'intel·ligència emocional, que diu alguna cosa així com que l'ésser humà és un ser emocional que a vegades raona. Així, doncs, ara que gràcies a Daniel Goleman hem descobert que som éssers emocionals, cal posar intel·ligència a les emocions sobretot en la nostra vessant social. També som éssers socials i viure en comunitat fa que hàgim de gestionar les emocions i en ocasions raonar-les.

Per poder tirar endavant com a individus que vivim en societat ens cal treballar aspectes que fins fa ben poc no eren populars, com ara l'empatia, la resiliència o la humilitat. Ens associem en comunitats perquè està demostrat que la cooperació entre individus és més eficaç que la competència. I per això calen unes dosis altes d'intel·ligència emocional. Cal entendre l'altre, però també i primer de tot entendre'ns a nosaltres mateixos, conèixer-nos en profunditat.

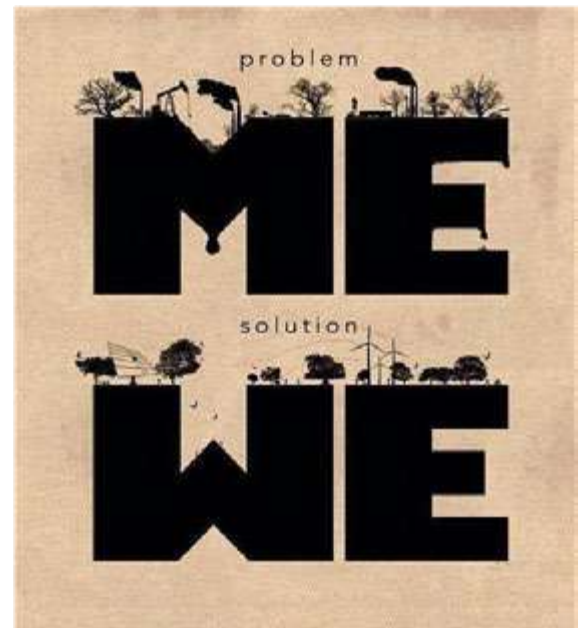
A partir d'aquest autoconeixement podem ser útils a la societat i a les associacions que creem per motius diversos. Mireu, hi ha una dita atribuïda a Rabindranath Tagore que ve a dir que les societats no prosperaran si l'home no planta arbres sabent que mai podrà gaudir de la seva ombra. És a dir, les associacions, les empreses, la societat en general, no podrà avançar cap al benestar sense que els individus, o un gran majoria, no passin del jo al nosaltres, a entendre i acceptar que a partir d'un moment potser ja no podrem gaudir dels fruits d'allò que plantem, però, com deia el cantant, “...malgrat la boira, cal caminar”.

A les comunitats i als individus que les formen els calen grans dosis d'humilitat. Això no vol dir resignar-se o conformar-se, no. Si heu anat amb avió alguna vegada, recordareu que quan expliquen les normes de seguretat (a les quals ningú fa cabal) i parlen de les mascaretes d'oxigen diuen que primer et posis la teva abans d'ajudar l'altre. Per què? Doncs perquè si nosaltres no estem bé amb nosaltres mateixos no podem aportar res a la societat, no podem ajudar. I això no és egoisme. Es tracta de conèixer-se a un mateix, de fer un treball interior important per, un cop que se saben gestionar les emocions pròpies, poder ajudar, contribuir a fer millor la societat.

Com que aquí, en aquest cas, aquest escrit és per a una associació, penso que és important remarcar que ens cal ser empàtics (entendre l'altre) cosa que no s'ha de confondre amb ser simpàtics (compartir els seus sentiments). Entendre l'altre, tot i que no hi estiguis d'acord, et farà ser generós no en el sentit de donar sinó, com diu el filòsof Josep Maria Esquirol, en el sentit de generar. Mostrar empatia amb l'altre, amb la comunitat, amb l'associació, vol dir generar alguna cosa com ara una emoció, un pensament o un sentiment que generi una acció, que aportï alguna cosa. No és generós qui més dona, sinó qui més genera, qui més fa que passi alguna cosa. I amb la intel·ligència podem dotar aquesta empena a fer coses en una font positiva.

En tot cas, aquest generar “bon rotllo”, com es diu ara, porta que es parli, que s'enraoni, en definitiva, que es dialoqui. La paraula emoció ve del llatí *e-movere*, que literalment crec que vol dir «posar-se en marxa». Tot això que dic pensant en les associacions com la vostra o com la que presideixo es podria traslladar a la política i, si hi ha algun polític honest i humil, que n'estic segur que n'hi ha i molts, haurien de prendre'n nota, o posar-se vermells, depenent del grau d'ego i desig de poltrona que tinguin.

La intel·ligència emocional, en els seus aspectes com ara l'adaptabilitat (resiliència), la pau interior, el pensament positiu i la ja esmentada empatia, és molt necessària en temps de crisi, i les societats, les associacions, les empreses i fins i tot les famílies viuen molts períodes de crisi, d'incertesa, perquè en el fons la intel·ligència emocional és reconèixer les teves pròpies emocions i, mentre navegues pels seus mars, ja estiguin en calma o esbravats, poder connectar amb els altres de manera positiva.

Les nostres dèries

Manel Ros Calsina

entrevista a **Joan Sánchez i Aguilera**

“Els bitllets de transport reflecteixen els canvis de la societat”

Joan Sánchez i Aguilera (Terrassa, 1936) va estudiar als Carmelitans (“els pares”), però molt aviat ja va començar a treballar en una impremta i, una mica més endavant, en diferents empreses tèxtils en les quals ha treballat tota la vida com a viatjant de comerç per tot Espanya.

Casat amb Francesca Riera des de fa 53 anys tenen dos fills i dues netes. El seu esperit inquiet i la seva curiositat el mantenen en un estat envejable. Als seus 83 anys participa activament en la nostra associació i també en el Centre Excursionista i l’Aula Gran. Li agrada col·laborar amb tothom i aquest any va presentar al nostre local la interessant exposició “Bitllets de transports públics. Per terra, mar i aire”

Com va influir la seva activitat professional en la seva afició col·leccionista?

Pràcticament tota la vida he fet de viatjant de diverses empreses tèxtils i els primers anys viatjava per tot Espanya en transport públic, bàsicament en tren i autobusos de línia; per tant, ja vaig tenir accés a molta diversitat de bitllets i, efectivament, els vaig començar a col·leccionar des de molt jove.

Com era la vida del viatjant de comerç?

Sortíem carregats amb els mostraris de diferents tipus de roba i estàvem diverses setmanes fora de casa perquè hi havia poques combinacions de transport públic i tot s’havia de fer molt més lentament que no pas ara. Visitava les principals botigues de províncies i, com que em quedava molt temps lliure, aprofitava per fer visites culturals i petites passejades pels diferents pobles i ciutats per on anava passant. Al vespre, a l’hotel, ens trobàvem molts viatjants catalans, principalment, de Terrassa i Sabadell.

Fins quan va viatjar amb transport públic?

No ho recordo exactament, però sí que recordo que el primer cotxe que vaig tenir per a la feina va ser un Renault petit, que va resultar una gran millora, tot i que no hi havia les autopistes que tenim ara. Més endavant vaig tenir la sort d’aconseguir la zona de Catalunya, perquè ja estava cansat de viatjar tant.

Suposo que també li devia afectar la crisi del tèxtil, oi?

Sí, és clar, el tèxtil es va anar apagant, però els últims anys vaig treballar d’autònom representant diverses empreses, sobretot de roba de la llar, llençols, tovalloles i també altres articles complementaris. D’aquesta manera vaig arribar a la jubilació.

A banda del col·leccionisme, quines són les seves aficions preferides?

Sempre m’ha agradat molt l’excursionisme. Encara soc soci del Centre Excursionista i també ho havia estat del Club Muntanyenc. Al Centre havíem participat en moltes sortides i en el campament d’estiu. Actualment, encara faig algunes excursionetes els dimecres amb un grup de jubilats.

Amb la meua dona, també ens agrada molt visitar museus i exposicions i, aquests últims anys, hem anat a diverses sortides de l’Imsero.

Quines altres col·leccions destacaria?

Potser la més completa és la col·lecció d’etiquetes de fruites i hortalisses. Les tinc classificades en diversos àlbums i, la veritat, és que fan molt de goig. Amb el temps i amb l’ajuda de moltes persones he anat recopilant una bona col·lecció d’etiquetes de tot el món i, cada vegada, amb més diversitat de tipus de fruites i d’òrgens. Com a curiositat puc dir que he anat expressament a Mercabarna per buscar-ne de noves i, en alguns casos, he comprat tomàquets caríssims només per l’etiqueta!

Una altra col·lecció molt bonica que va començar la meua sogra són les postals de marededeus. Han de ser de la mida i format de targeta postal, no hi incloc ni les estampes ni les postals de sants. Aprofitant els viatges per Espanya les anava buscant en esglésies i llibreries especialitzades.

També tinc força sobrets de sucre, però només d’establiments de pernoctació com ara fondes i hotels. Finalment, també conservo punts de llibre, tot i que la veritat és que acaben en una pila sense massa organització.

Ens podria fer cinc cèntims de la seva col·lecció de bitllets de transport?

Aquesta col·lecció l'he anat fent tota la vida, encara que cada vegada em costa més perquè s'utilitzen altres sistemes i s'ha reduït la diversitat de models i de colors que existien abans. Per això dic que jo no he deixat els bitllets, sinó que els bitllets m'han deixat a mi! La veritat és que hi vaig tenir molta afició, fins al punt de remenar papereres i recollir bitllets de terra a les estacions de tren i autobusos! Però només recollia els nets, eh!! He col·leccionat bitllets de tota mena de mitjans de transport, tot i que, per a mi, els més bonics són els bitllets d'avió i alguns de vaixells. També conservo bitllets turístics i targetes multiviatges.

La història del transport reflecteix la història de la nostra societat, oi?

Sí, tot ha canviat molt. Als autobusos de línia d'algunes regions, com ara Andalusia, era molt curiós que existien bitllets de primera, de segona i de tercera! Per això es veien autobusos amb alguns señoritos al davant, pleníssims de gent al darrere i buits a la zona central! Aquí teníem els trens dels Catalans, però només amb segona i tercera classe! També recordo, per exemple, que en els autocars que anaven a Mura molts fèiem el viatge dalt de la teulada i ens deien "ajupiu-vos, que venen arbres!!" Tot això, ara és impensable!!!

Quines han estat les seves fonts de subministrament?

A part de tots els que he recollit personalment, molts amics me n'han donat i me'n segueixen portant. Alguns també els he comprat en mercats d'antiguitats.

Com valora la recent exposició a la nostra seu social?

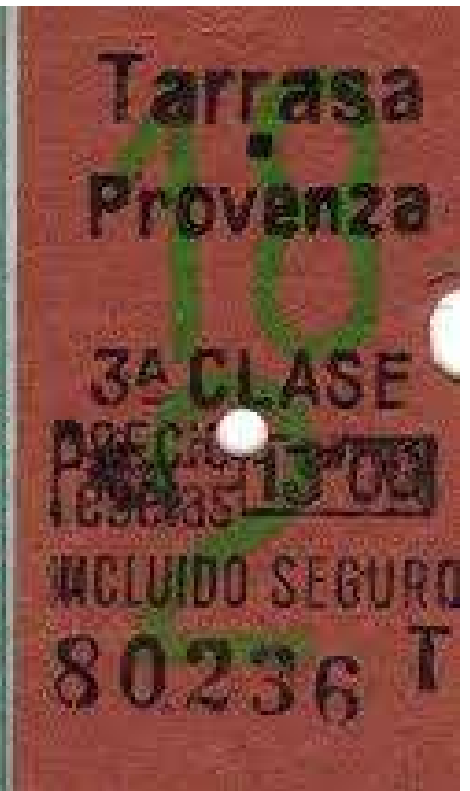
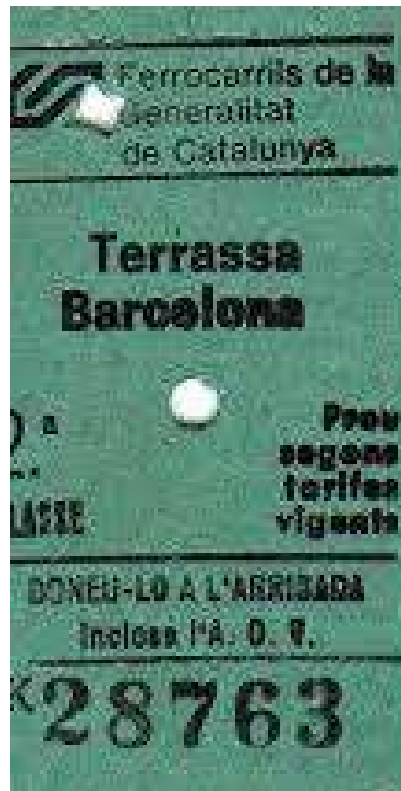
Ha estat una experiència molt bonica, però també molt cansada. Primer vam haver de seleccionar el material a exposar i, finalment, només vam poder col·locar menys de la meitat de tot el que tinc. D'altra banda, és una llàstima que el nostre local quedi molt amagat i molta gent no conegui l'existència d'aquestes exposicions.

Quina continuïtat preveu per a les seves col·leccions?

Al meu fill li agrada força aquest món i també tinc una neta que ha començat una col·lecció d'etiquetes de roba; per tant, espero que puguin agafar el meu relleu!

Bitllets de tren antics i no tant

El col·leccionisme a Internet

Per **Santi Rius**

srcterrassa@gmail.com

L'escripofília

L'escripofília, també coneguda com a escriptofília, es refereix al col·leccionisme i l'estudi d'accions, títols, bons o valors financers i va tenir el seu origen als Estats Units, on a finals de segle XIX un tal Eseltine va començar a col·leccionar i a vendre a Manhattan els antics títols financers de la Guerra de Secessió americana.

La paraula escripofília combina la paraula anglesa scrip, que significa un dret de propietat, amb la paraula grega philos, que significa amor, afecció o simpatia. I els col·leccionistes que s'hi dediquen diuen que realment senten estimació per alguns dels certificats d'accions que guarden, ja que són espectaculars obres d'art dins de l'art del gravat. Com a curiositat cal dir que aquesta paraula no està acceptada per l'Acadèmia de la Llengua Espanyola, ja que és una adaptació del terme anglès scripophily.

A Europa aquest col·leccionisme és més recent, perquè no es va començar a reconèixer com a forma de col·lecció fins als anys setanta, en què van començar a sorgir els primers clubs dedicats a aquesta activitat, i actualment és a Alemanya on trobem més afeccionats.

Heu de pensar que estem parlant d'uns documents que, encara que oficialment s'han convertit en papers sense valor, són molt apreciats pels seus col·leccionistes, que els cerquen en temes tan diversos com certificats, títols de valors antics, accions, obligacions, bons, deute públic i d'altres.

Els qui s'hi dediquen expliquen que en els certificats es pot reconèixer l'inversor propietari d'una quantitat determinada de capital i l'emissor que signa el títol. En el cas de les accions, aquestes són emeses per empreses i formen part del seu capital, no són reemborsables, tot i que sí negociables. I els bons i obligacions representen préstecs atorgats a un govern, a un organisme públic o a una companyia, són reemborsables en un període de temps establert i generen interessos.

Els col·leccionistes solen interessar-se per una època determinada (un segle concret, anteriors a una guerra, a un període entre guerres, etc.), per un sector d'activitat industrial o comercial (minería, finances, petroli, comerç, automòbil, tabac, etc.), per emissions de determinades àrees geogràfiques o també pel seu valor artístic.

Les primeres accions que es conserven són del 1606 i es troben a la Borsa d'Amsterdam, i pertanyen a una empresa holandesa que es dedicava a la importació de pebre.

La major part de les emissions de certificats es van realitzar a partir de la segona meitat del segle XIX, coincidint amb la primera revolució industrial. I, a finals del segle XX van desaparèixer les emissions de títols, ja que es van passar a gestionar informàticament.

Començarem la nostra volta virtual per aquest món visitant un lloc web italià especialitzat <https://scripofilia.it/>, en el qual, a més, podem comprar alguns títols certament interessants.

Un espai curiós que s'autodenomina museu de l'escripofília és <https://web.archive.org/web/20051214002045/http://www.scripophily-museum.com/>, però val la pena de dir que és un lloc web que ha quedat bastant antiquat, tot i que cal remarcar per la informació que conté.

Un altre lloc web que també caldria reformar a nivell estètic és <http://www.norricon.com/collecting.html>

I si voleu estar al dia de les novetats d'aquest món us recomano <http://scripophilynews.com/>. Si voleu començar la vostra col·lecció no heu de deixar de visitar <https://oldcompany.com/> i entrar a la secció <https://scripophily.net/>, on trobareu una gran oferta.

I si us voleu apuntar a una associació internacional reconeguda us recomano que entreu al lloc web de <http://www.psta.com/>

Per finalitzar us deixaré algunes adreces espanyoles que no heu de deixar de visitar: el lloc web <http://www.antiguasacciones.com/> i l'article <http://diegosanchezdelacruz.com/2013/09/03/escripofilia-el-arte-de-coleccionar-acciones/>

Com a curiositat us diré que a Terrassa també podria ser un tema per iniciar una col·lecció d'aquests títols, ja que hi ha molts exemples d'empreses i institucions que al llarg de la història de la revolució industrial terrassenca van emetre aquests certificats, bons i accions de tot tipus.

Per això els exemples que avui us mostrem són només d'àmbit terrassenc:

Acció de Fomento de Tarrasa de l'any 1923, on podem veure el preciós gravat de la façana del Gran Casino, que és on aquesta associació civil tenia la seu

Títol celebració Seu Episcopal d'Egara de l'any 1950, on destaca el gravat de les esglésies de Sant Pere. Aquest títol és dels difícils de trobar, ja que n'hi ha pocs exemplars que s'hagin conservat

Obligació de la Casa del Pueblo de Tarrasa de l'any 1904

Acció del Banco Comercial de Tarrasa de l'any 1936

Acció Mina Pública de Aguas de Tarrasa de l'any 1940, on podem observar uns gravats al·legòrics que curiosament i llastimosament no tenen res a veure amb la nostra ciutat

Els socis ens escriuen

Per **Jordi Robirosa Dejean, periodista**

Doncs t'el pintes a l'oli

A mi ja em dispensareu, però una de les coses que més em molesta d'aquest món del col·leccionisme és que em preguin per un babau.

Atès que jo he sortit fins i tot per la televisió explicant les meves dèries, molta gent sap que aplego coses diverses, com ara Quixots.

Un dels clàssics és quan algú, conegut o no, es posa en contacte amb mi: M'he assabentat que col·leccionistes Quixots –em pregunten, amb un cert interès.

- És correcte –jo que contesto sabent el que vindrà després.

- Jo tinc una edició antiga que potser t'interessarà.

- Ah, i què en vols fer?

- Saber què me'n donaries...

I és llavors quan jo, si tinc el dia desagradable, puc arribar a contestar: Mira, és probable que el tingui; però si no el tinc tampoc te'n penso donar res, perquè no he estat jo qui hi ha mostrat interès. Si vols me'l regales i jo t'estaré agraït i, si no, te'l quedes i tal dia farà un any.

Jo us he de dir que, quan tinc un exemplar doblat del que sigui, acostumo a regalar-lo a aquella persona que el sàpiga apreciar. Ni tan sols soc gaire aficionat al bescanvi, cosa que reconec que pot ser divertida i és en l'essència dels col·leccionismes que es generen en la infantesa. Però no, m'agrada regalar, com m'agrada que em regalin; perquè les sensacions són semblants.

I per acabar aquest article, una altra de bona que em va passar fa uns anys en un mercat al carrer de llibres vells. Veig una edició del Quixot d'Avellaneda, l'apòcrif, i en demano preu. Em convenç i li dic al venedor que me'l quedo; llavors, en un atac d'honradesa, ell em diu:

- Sàpiga que és la segona part; la primera no la tinc.

Mare de Déu, vaig pensar, i aquest galifardeu ven llibres?

Notícies de fora

Montserrat Caballé

El propassat 31 de maig Correus va editar dos fulls bloc, dels que anomenen Prèmium, amb un segell autoadhesiu fosforescent i un altre bloc amb 10 segells de Montserrat Caballé. Se'n va fer una tirada de 50.000 segells impresos en òfset. El format del segell és de 24,5 x 35 mm en fulls de 50 segells adhesius i amb el valor de la tarifa A i tirada il·limitada.

Animals que substitueixen polítics

Kenya ha substituït la cara dels polítics a les monedes per animals. Una bona idea, i més ara que els polítics passen per un mal moment pel que fa al seu prestigi. Si més no a Espanya, que tenim a prop. Que cadascú faci la seva reflexió. No sembla gens malament minimalitzar el culte al personalisme, sobretot si es tracta de dictadors i personatges obsolets en democràcia, com els reis.

20è aniversari del Cercle Català de Col·leccionisme

Al Centre Cívic Les Tovalloles de Sant Feliu de Llobregat es va presentar un nou segell personalitzat -el número 60-, en aquest cas amb el logotip dels 20 anys del Cercle Català de Col·leccionisme. Pere Martí i Guasch, president de l'entitat i també de la Federació Catalana de Filatèlia, va adreçar unes paraules als socis i públic present i, tot seguit, va tallar el pastís d'aniversari i el va compartir. Els socis van rebre una targeta especial amb el segell i l'obliteració turística especial, en absència de la regidora del ram.

Botiga del Col·leccionista

Auques

- Ed. limitades i numerades: 3€
- Festa Major de Terrassa 1929
- XI Fira Modernista de Terrassa
- A toc de pito de Jacint Morera
- Col·leccionistes de Terrassa

Calendaris de butxaca

- Sèries de 8 unitats: 3€
- 2013, dibuixos d'A. Sebastià i Querol
- 2014, dibuixos de Pere Prat i Rius

Catàlegs d'exposicions 3€

- Papers de Guerra
- El Petit Príncep
- Cotxes Scalextric, tot un món de col·leccionisme
- Els Goigs de Terrassa
- Herois de paper
- El món de les auques

El Petit Príncep

DVD en llenguatge de signes català: 5€

Vinyetes

Col·lecció de 32 vinyetes nacionalistes: 5€

Medallística

Disposem d'algunes medalles commemoratives de ben diversos esdeveniments i personalitats. Preu a convenir.

Monedes de Terrassa Facsímils

- Augmentat del senyal de Terrassa incús i anepígraf, estampat el 1472, a la guerra dels Remences: 10€
- Augmentats dels sisens d'aram encunyats a la Universitat forana de Terrassa durant la guerra dels segadors (1640-1652): 10€

Goigs

- Sta. Maria d'Ègara 2013: 1€
- St. Jordi 2014: 1€
- St. Pere, St. Miquel i Sta. Maria d'Ègara 2014, ed. commemorativa i numerada 4 pàg: 5€
- Identitat de Catalunya: 1€
- St. Fiacre: 1€
- Als Patriotes Catalans 2017: 1€
- Als Patriotes Catalans 2018: 1€
- Als Patriotes Catalans 2019: 1€

Pins de l'Associació

- 40è aniversari amb escut i corona: 1,50€
- Logo 2005-06 coure: 1,50€
- Logo 2005-06 platejat: 1,50€

Punts de llibre

- Sèries de 7 unitats: 3 € cadascuna
- *Xemeneies de Terrassa*, 1a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 2a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 3a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 4a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 5a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 6a sèrie
- *Capgrossos de Terrassa*, 7a sèrie

- *Capgrossos de Terrassa*, 9a sèrie
- Preu especial les 7 sèries dels Capgrossos de Terrassa: 18€
- *Teixits Modernistes*, 8a sèrie
- *Dissenys Modernistes*, 10a sèrie
- *40 anys Minyons de Terrassa*, 11a sèrie

Sobrets de sucre

- Sèries de 6 unitats: 0,5 €
- *Masies de Terrassa*, dibuixos de Montserrat Font, 1a sèrie
- *Parc de Vallparadís de Terrassa*, fotografies de M. Paraira, 2a sèrie
- *A toc de pito*, dibuixos de Jacint Morera, 3a sèrie
- *Fira Modernista de Terrassa del 2016*, 4a sèrie, 12 sobrets color: 2 €
- *Festival Jazz Terrassa*, 5a sèrie, 12 sobrets color 2 €
- *Festival Jazz Terrassa*, 6a sèrie, 12 sobrets color 2 €
- *Festival Jazz Terrassa*, 7a sèrie, 12 sobrets color 2'5 €
- *40 anys Minyons de Terrassa*, 8a sèrie, 12 sobrets color 2'5 €

En venda a la seu social, a la Fira-Mercat a la Rambla d'Ègara entre la plaça Bonavista i el carrer Arquímedes, els dissabtes de 10 a 14h. Per correu electrònic a elgrup@josoc.cat i a la seu de Col·leccionistes de Terrassa.

COL·LECCIONISTES
DE TERRASSA

Agenda

E exposició   F fira, mercat d'intercanvi
C conferència   I intercanvi mensual sobrets sucre
T trobada   rJ reunió de junta

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
Setembre 2019						
2	3	4 T	5	6 T	7 F	8
9	10	11	12	13 T	14 F	15
16	17	18 T	19	20 T	21 F	22 I
23	24	25 T	26	27 T	28 F	29
30						
Octubre 2019						
	1	2 T	3	4 T	5 F	6
7	8	9 rJ T	10	11 T	12 F	13
14	15	16 T	17	18 E 19 h. inauguració Exposició Miquel Domingo Pujadas	19 F	20
21	22	23 T E	24	25 E T	26 F	27 I
28	29	30 T E	31			
Novembre 2019						
				1	2 F	3
4	5	6 T E	7	8 E T	9 F	10
11	12	13 rJ T E	14	15 T E	16 F	17
18	19	20 T E	21	22 T E	23 F	24 I
25	26	27 T E	28	29 T E	30 F	31
Desembre 2019						
						1
2	3	4 T E	5	6	7 F	8
9	10	11 rJ T E	12	13 T E	14 F	15
16	17	18 T E	19	20 T E	21 F	22 I
23	24	25	26	27 T E	28 F	29
30	31					

Venc/canvio/ dono/busco/ compro/...

Aquesta secció és gentilmente oberta als vostres anuncis breus, envieu-ne el text a elgrup@josoc.cat

Objectes en liquidació de l'Associació:

Màquina portàtil d'escriure Olivetti Lettera 25 amb maleta, en bon estat, 25 €

Tapes d'àlbums segells Unicef, d'Espanya, de diversos amb anelles, a 1 €.

Cartell gran de la Dinastia Nacional Catalana editat per Omnium Cultural els anys 70. 2 €.

Jocs de fulls nous d'Espanya, anys 1975/1979, 1971/1981, 1981. Donació estimativa.

Catàlegs Yvert et Tellier anys 80, 1€ cadascun.

Clauers d'arreu, 3 x 1 €.

7 volums d'el Patufet enquadernats anys 1968 a 1973. 10 €.

Milers de fulls de Loteria Nacional de España.

Àlbum Cuba amb milers de segells, 40 €.

Àlbum d'Àfrica amb milers de segells, 25 €.

Àlbum d'Espanya amb segells 2n centenari color vermell, 20 €.

Àlbum Colònies espanyoles amb centenars de segells, 25 €.

Àlbum España amb centenars de segells 2n centenari, 10 €.

Àlbum de Cuba amb milers de segells 45 €.

Postals Costa Brava

Lluís Varés, 667 403 682

Plaques de cava

Intercanvi i/o compra
Jaume Bou, 639 374 919

Terrassa FC

Tota mena d'objectes, fotografies i documents
Josep Manuel Gómez
639 304 381 / 937 349 190

Sobrets de sucre

Miquel Paraira
690 665 392 / 937 855 565
mparaira@yahoo.com

Goigs

Intercanvi i/o compra
Francesc Comellas, 609 935 713

Fires, mercats i trobades

www.eltroc.org

Fira-mercat d'intercanvi

Promoció del col·leccionisme i antiguitats
Tots els dissabtes de 10 a 14h
al passeig central de la Rambla, entre plaça Bonavista i carrer d'Arquimedes. TERRASSA

Intercanvi sobrets de sucre

El 4t diumenge de cada mes, llevat de juny, juliol i agost a la seu social de l'Associació de 10 a 14h. Accés pel carrer Torres Garcia s/n Centre Cultural Terrassa.

Seu social

Oberta els dimecres i els divendres no festius de 2/4 de 6 a 2/4 de 9.

Publicació periòdica informativa de l'Associació de Col·leccionistes de Terrassa
Rambla d'Egara, 340 2a - Centre Cultural Terrassa
08221 Terrassa
GPS: X 415897 Y 4539238
Cel: elgrup@josoc.cat / Fax: 937 805 299
Dipòsit legal B-28609-2011
ISSN 2014-3265 / ISSN Internet 2014-587X